

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการทุจริตในโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอาชีพ** พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักโครงการส่งเสริมอาชีพ โดยส่วนใหญ่เป็นการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์จากสมาชิกของ อบต. เมื่อประชาชนในชุมชนได้รับทราบข้อมูลก็จะนำเสนอกิจกรรมเพื่อขอให้มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดเศรษฐกิจ เพื่อนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวต่อไป โดยเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นในแต่ละปี ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่รัฐบาลมีจัดสรรปีละส่วนให้มีการสนับสนุนให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการได้นำสินค้าที่ตนเองผลิตจากการได้รับความรู้ในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพไปวางจำหน่ายในสถานที่จัดจำหน่ายที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นหรือมีการพาไปออกบูธสินค้าตามงานและสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน ในการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมอาชีพส่วนใหญ่ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมเสนอกิจกรรมโดยการเสนอหัวข้อกิจกรรมที่ต้องการเรียนรู้หรือพัฒนาให้สูงขึ้นจากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว เมื่อหัวข้อกิจกรรมผ่านการพิจารณาประชาชนสามารถลงชื่อเข้าร่วมกิจกรรมได้ที่สมาชิก อบต. หรือที่ อบต. โดยประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น ในการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมอาชีพมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรในกิจกรรมนั้นๆ ดังผลการสัมภาษณ์จากประชาชนในชุมชนต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 กล่าวว่า การจัดโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตนได้รับข่าวสารจาก อบต. ในการจัดสรรงบประมาณในเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน ตนเองในฐานะประชาชน ได้รับทราบข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์เผยแพร่จากข่าวประชาสัมพันธ์ทางหน้าเฟซบุ๊กของหน่วยงาน

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า ส่วนใหญ่ประชาชนจะทราบข่าวจากการประชาสัมพันธ์ของสมาชิก อบต. มีการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการ มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรในการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ มีการจัดโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้เดิม หรือการสร้างความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อประชาชนสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดส่งเสริมอาชีพตนเองจากความรู้ที่ได้รับ มีการจัดสถานที่ให้จัดจำหน่ายสินค้าในชุมชนที่รับการเข้าร่วมโครงการฯ หรือมีการพาประชาชนไปจัดเสนอสินค้าในรูปแบบการออกบูธจำหน่ายสินค้าของชุมชน

2. **โอกาสในการทุจริต** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ในโครงการส่งเสริมอาชีพ อาจจะยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริตได้ ซึ่งโอกาสดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากการวางแผนการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพไม่รอบคอบ รัดกุม การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ตรงตามความเป็นจริง เช่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอาจไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งการเกิดการทุจริตนี้ อาจเกิดจาก

การละหลวมของผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ด้วยกัน ที่ไม่มีความรอบคอบรัดกุมในการบริหารงานที่ดี ทำให้เกิดการทุจริตในโครงการเสริมอาชีพได้ทุกโอกาส ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสในการทุจริต ได้แก่

2.1 การทุจริตที่เกิดจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ เช่น การปิดบังข้อมูล ทั้งทางด้านการเงิน งบประมาณ จึงทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามความเป็นจริง

2.2 ระบบการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินไม่ทั่วถึง ไม่มีผู้ตรวจสอบและ ติดตามผลการดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ

2.3 มีการแสวงหาผลประโยชน์โดยอาศัยช่องโหว่ของระบบบริหารในการทุจริต แสดงให้เห็นถึงการขาดความรอบคอบ รัดกุม ในการบริหารงานที่ดี

ดังผลการสัมภาษณ์จากประชาชนในชุมชนต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า ในโครงการส่งเสริมอาชีพบางที่อาจมีการทุจริตในส่วนนี้ ประชาชนมีความคิดเห็นว่ามีทุจริตแต่อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากการดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพเป็นโครงการที่หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดตั้งขึ้น โดยประชาชนมีหน้าที่ นำเสนอกิจกรรม แต่ไม่ได้มีหน้าที่ในเรื่องของงบประมาณ อีกทั้งงบประมาณที่ทางรัฐบาลจัดสรร ปันส่วนให้ไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนรับทราบ เมื่อโครงการส่งเสริมอาชีพดำเนินการจัดขึ้น ประชาชนมีหน้าที่เข้าร่วมโครงการเพียงอย่างเดียว เมื่อกิจกรรมที่จัดขึ้นเสร็จสิ้น เจ้าหน้าที่ที่ ดำเนินการจัดกิจกรรมจะเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องของการตั้งงบเบิก-จ่าย ประชาชนไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นในความคิดเห็นของตนเองคิดว่าจะมีการทุจริต ซึ่งในเรื่องของโอกาสในการทุจริตในโครงการ ส่งเสริมอาชีพ ตนเองมองว่ามีช่องว่างมากมายที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้ เช่น การไม่เปิดเผยข้อมูล ของงบประมาณ การเบิก-จ่าย ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการโครงการ ซึ่งในที่นี่ตนเองไม่ทราบได้ ว่ามีการดำเนินการตรวจสอบการดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพหรือไม่ ทั้งนี้อาจมีการตรวจสอบ การดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพ แต่ก็ไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนทราบได้อีกเช่นกัน ตนเองจึงยังไม่เคยพบปัญหาการทุจริตในโครงการส่งเสริมอาชีพ

3. สิ่งจูงใจในการทุจริต พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่างจูงใจในการทุจริตในโครงการ ส่งเสริมอาชีพ เกิดจาก ความโลภ ความอยากจน การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ความ ทะเยอทะยานอยากได้อะไรก็มี การติดหนี้พินัน การขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ความเห็นแก่ตัว ขาดจิตสำนึก การสร้าง วัฒนธรรมในทางที่ผิด เช่น การโกงกินตั้งระดับบนลงสู่ระดับล่าง ทั้งนี้โครงการส่งเสริมอาชีพไม่พบ ปัญหาการทุจริต เนื่องจาก โครงการส่งเสริมอาชีพเป็นโครงการเล็ก งบประมาณที่จัดตั้งเป็น งบประมาณที่ไม่สูงมาก มีการทำงานเป็นระบบ ดังผลการสัมภาษณ์จากประชาชนในชุมชนต่อไปนี้

จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) และผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า สิ่งจูงใจใน การทุจริตในโครงการส่งเสริมอาชีพ ในเรื่องของการทุจริตมีน้อยมาก เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการ เล็กๆ มีงบประมาณไม่มาก มีการทำงานมีแบบแผนและเป็นระบบ ตนเองจึงมีความคิดเห็นว่ามี การทุจริต แต่ในเรื่องของสิ่งจูงใจในการทุจริต ตนเองคิดว่ามีสาเหตุมาจาก ความโลภ การติดหนี้ พินัน การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว การสร้างวัฒนธรรมที่ผิดโดยมีการโกงกินตั้งแต่ระดับสูงลงสู่ ระดับล่าง การขาดคุณธรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้เกิดการทุจริต

4. การขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่า โครงการส่งเสริมอาชีพ ยังขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสจากภาคประชาชน ทั้งนี้ควรจัดตั้ง อาสาสมัครภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบภายในของ อบต. เพื่อประโยชน์ของประชาชน และเพื่อความโปร่งใสของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีการตรวจสอบความโปร่งใสจากผู้ตรวจสอบที่เป็นสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) แต่ด้วยมีเพียงหน่วยงานเดียวอาจมีกำลังคนไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถลงไปตรวจได้ทุกพื้นที่ ที่กระทำได้ ซึ่งสามารถกระทำได้เป็นเพียงเป็นการสุ่มตัวอย่างเท่านั้น ดังผลการสัมภาษณ์จากประชาชนในชุมชนต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่า การตรวจสอบความโปร่งใส ตนเองมีความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดตั้งอาสาสมัครภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพ เพื่อประโยชน์ของประชาชน

5. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการทุจริต

ปัญหาการทุจริต สามารถป้องกันและแก้ไขได้ และจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งองค์กรต่างๆ ภาคประชาชน รวมถึงสังคมที่จำเป็นต้องมีความตระหนักถึงปัญหาและสาเหตุที่มาจากค่านิยมต่างๆ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน ดังต่อไปนี้

(1) การตรวจสอบจากภาคประชาชน โดยประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีสิทธิในการมีส่วนร่วมการตรวจสอบความโปร่งใสในโครงการส่งเสริมอาชีพ

(2) มีการจัดแผนการดำเนินงานที่ละเอียด รอบคอบ รัดกุม สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนการดำเนินงาน

(3) มีการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างโปร่งใส

(4) มีการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรในหน่วยงานให้ละเว้นการทุจริต โดยการส่งเสริมปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก จริยธรรมคุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต มีการป้องกันและเฝ้าระวังเหตุการณ์และพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ เช่น มีการตรวจสอบภายใน หรือควบคุมภายใน อย่างเข้มงวดและจริงจัง